

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Universitetet i Tromsø – Norges arktiske
universitet

9019 TROMSØ

Deres ref

Vår ref

Dato

19/4493-

18. desember 2019

Tildelingsbrev for Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet

På bakgrunn av Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2020 sender Kunnskapsdepartementet med dette tildelingsbrev til institusjonen. Tildelingsbrevet er Kunnskapsdepartementets årlige styringsdokument og skal distribueres til alle medlemmer av institusjonens styre. Eventuelle endringer eller ytterligere tildelinger blir formidlet gjennom supplerende tildelingsbrev i løpet av 2020.

Departementet gjør oppmerksom på at veilederen [Rammer for arbeidet til styrene for universiteter og høyskoler](#) er oppdatert. Tildelingsbrevet skal publiseres på institusjonens nettsider så snart det er mottatt, jf. *Bestemmelser om økonomistyring i staten*, pkt. 2.3.2.

Tildelingsbrevet for 2020 består av følgende deler:

1	Regjeringens prioriteringer og forventninger	2
2	Mål.....	5
3	Budsjett for 2020.....	10
4	Andre forutsetninger og krav.....	12
5	Rapportering og resultatoppfølging.....	15

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
for eierskap i høyere
utdanning og
forskning

Saksbehandler
Siri Waalen Bogen
22 24 77 96

1 Regjeringens prioriteringer og forventninger

1.1 Prioriterte områder

Kunnskap er grunnlaget for demokrati, verdiskaping, bærekraftig utvikling og velferd. Kunnskap er også nøkkelen til å gi hver enkelt mulighet til å skape seg et godt liv, og til å møte utfordringene samfunnet vårt står overfor i årene som kommer. Regjeringen har høye ambisjoner om å utvikle Norge som kunnskapsnasjon. Regjeringen vil legge til rette for at den enkelte får utvikle sin kompetanse, slik at kompetansen er tilpasset endrede behov i arbeidslivet fremover.

Kunnskapsdepartementet har tre overordnede mål for kunnskapssektoren:

- Alle deltar i arbeids- og samfunnsliv.
- Alle har den kompetansen som de selv og samfunnet trenger.
- Samfunnet har tilgang til oppdatert kunnskap av høy kvalitet.

Kunnskapsdepartementets politikk og budsjettprioriteringer for 2020 for å nå disse målene er beskrevet i Prop. 1 S (2019–2020). Det vises særlig til kap. 1 for en overordnet omtale av kunnskapspolitikken, til programkategori 07.60 Høyere utdanning og forskning, og til kap. 5 for en samlet omtale av regjeringens oppfølging av langtidsplanen for forskning og høyere utdanning.

Granavolden-plattformen

Regjeringen vil satse på kunnskap som skal ruste oss for fremtiden, skape nye, grønne og lønnsomme arbeidsplasser og en bedre og mer effektiv offentlig sektor. I 2020 og de kommende årene vil regjeringen prioritere følgende områder som er relevante for forskning og høyere utdanninger:

- omstilling, innovasjon og grønt skifte for å sikre fremtidig verdiskapning og et bærekraftig velferdssamfunn
- styrke samspillet mellom næringslivet, academia, innovasjons- og forskningsmiljøer
- styrke utdanningskvalitet og sikre at høyere utdanning er relevant for å møte kravene fra arbeidslivet
- fortsatt lærerløft for å sørge for en god og attraktiv lærerutdanning som sikrer at elevene opplever bedre læring og mestring
- satsing på digitalisering for å heve kvalitet, effektivitet og relevans i forskning og høyere utdanning og fortsatt satsing på digital kompetanse
- et godt studentvelferdstilbud uavhengig av studentenes bakgrunn, økonomi og bosted
- redusert bruk av midlertidige stillinger

Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2019–2028

Langtidsplanen skal bidra til å realisere regjeringens prioriterte prosjekter og gi forutsigbarhet for forsknings- og utdanningsmiljøene. De overordnede målene i langtidsplanen er styrket konkurransekraft og innovasjonsevne, møte store samfunnsutfordringer og utvikle fagmiljøer av fremragende kvalitet. Følgende områder vil ha særlig prioritet:

- opptrappingsplanene for teknologiløftet, FoU for omstilling og fornyelse i næringslivet og kvalitet i høyere utdanning
- de fem langsiktige prioriteringene: 1) hav, 2) klima, miljø og miljøvennlig energi, 3) fornyelse i offentlig sektor og bedre offentlige tjenester, 4) muliggjørende og industrielle teknologier og 5) samfunnsikkerhet og samhørighet i en globalisert verden
- bygg i universitets- og høyskolesektoren, herunder klima- og miljøvennlige løsninger
- universitetsmuseene
- åpen tilgang til forskningsresultater og tilgjengeliggjøring og deling av data

Internasjonalisering

Internasjonalisering er en forutsetning for å sikre kvalitet i norsk forskning og høyere utdanning og for utvikling av gode og internasjonalt orienterte studieprogrammer. Internasjonalt samarbeid er også sentralt for å møte store globale samfunnsutfordringer. Aktiv deltakelse i internasjonale programmer og samarbeid er avgjørende for å nå de nasjonale målene i langtidsplanen. Følgende områder har særlig prioritet:

- EUs rammeprogram for forskning og innovasjon
- EUs rammeprogram for utdanning
- Panorama-strategien

Grønt skifte og bærekraftig utvikling

Grønt skifte og bærekraftig utvikling er tværgående temaer som berører hele bredden av kunnskapssektorens virksomhet. Høyere utdanning, forskning og innovasjon er sentralt i arbeidet med å oppfylle bærekraftagendaen som ble vedtatt av FNs Generalforsamling i 2015 og klimamålene i Paris-avtalen. Forsknings- og høyere utdanningsinstitusjoner er derfor viktige aktører for å nå regjeringens ambisjoner for grønt skifte og bærekraftig utvikling, og vi ber virksomhetene ha særlig oppmerksomhet om:

- forskning og utvikling av teknologiske løsninger
- utvikling av humanistisk og samfunnsvitenskapelig forskning for å forstå hvordan mennesker, kultur og samfunn er avgjørende for å møte utfordringene, håndtere motstand og konflikter for å finne løsninger som fungerer og gir resultater
- vurdere hvordan grønt skifte og bærekraftsmålene kan inkluderes i utdanningene
- kutte klimagassutslipp av og i egen virksomhet gjennom klima- og miljøstrategier med tydelige miljømål

Utvikling av fremtidig politikk

I 2020 og 2021 er det planlagt flere utredninger, stortingsmeldinger og proposisjoner som vil påvirke og fordre bidrag fra høyere utdanning og forskning, blant annet om studentmobilitet, livslang læring og arbeidslivsrelevans.

Universitets- og høyskolelovutvalgets utredning legges frem i februar 2020. Denne vil bli fulgt opp av en lovproposisjon våren 2021. Regjeringen tar også sikte på å legge frem en stortingsmelding våren 2021 som gjennomgår helheten i styringen og skal forankre en klar og forutsigbar styringspolitikk for statlige universiteter og høyskoler. Meldingen vil blant annet

ta utgangspunkt i universitets- og høyskolelovutvalgets utredning og vil også omfatte evaluering av ordningen med utviklingsavtaler. Meldingen vil bli lagt frem samtidig med forslag til ny lov for universitet og høyskoler, enten som egen melding eller som meldingsdel i lovproposisjonen.

Regjeringen vil dermed legge frem følgende stortingsmeldinger/lovproposisjon i 2020 og 2021 for å følge opp og nå målene i kunnskapspolitikken:

- internasjonal studentmobilitet
- kompetansereformen *Lære hele livet*
- arbeidslivsrelevans i høyere utdanning
- styringspolitikk for statlige universiteter og høyskoler
- lovproposisjon om universitets- og høyskoleloven

1.2 Prioriteringer i statsbudsjettet for 2020

For budsjettprioriteringer for 2020 vises det til Prop. 1 S (2019–2020): kap. 4 om programkategori 07.60 Høyere utdanning og forskning og kap. 5 om oppfølging av langtidsplanen for forskning og høyere utdanning.

Departementet ønsker i tillegg å minne om ordninger hvor universiteter og høyskoler kan søke midler for å videreutvikle utdanning, forskning og bygg:

- Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning (Diku) vil lyse ut midler innenfor Dikus kvalitetsprogrammer. Nye satsninger i 2020-budsjettet skal bidra til internasjonal studentmobilitet, bedre arbeidslivsrelevans og styrket praksis i kommunesektoren for helse- og sosialfagsstudenter og midler for å styrke kvaliteten i praksis i lærerutdanningene. Det er videre tildelt midler i 2020 til fleksible studietilbud og utvikling av studietilbud i samarbeid med næringslivet.
- Forskningsrådet har fått økte midler fra mange departementer til forsknings- og innovasjonsprosjekter på en rekke områder som for eksempel IKT-sikkerhet, omstilling til lavutslippssamfunnet, teknologiutvikling for det grønne skiftet og vellykket klimatilpasning, klimatilpasset og lønnsom matproduksjon, polarforskning, tiltak og tjenester rettet mot barn mm.
- Kunnskapsdepartementet viderefører ordningen med tilskudd til oppgradering av universitets- og høyskolebygg for å møte nye og endrede behov i undervisnings- og forskningsformer, samarbeid mellom fagmiljøer og mer sikker digital tilrettelegging i drift, undervisning og forskning.

I tillegg vil det bli lyst ut midler til 2 200 studenthybelenheter og det er satt av midler for å gjennomføre en levekårsundersøkelse for studenter.

2 Mål

2.1 Om målstrukturen

I 2018 ba departementet universitetene og høyskolene om synspunkter på målstrukturen og innspill til hvordan den kan gjøres enklere og bedre. Det ble gjort i lys av at departementet gradvis har inngått flerårige utviklingsavtaler med de statlige institusjonene.

Kunnskapsdepartementet vil høste flere erfaringer med utviklingsavtaler og evaluere ordningen før en eventuell revidering av målene. Departementet vil foreslå eventuelle endringer i målstrukturen når stortingsmeldingen styringspolitikk for statlige universiteter og høyskoler er lagt fram.

For 2020 gjelder fortsatt følgende fire overordnede og langsiktige mål for høyere utdanning og forskning:

1. Høy kvalitet i utdanning og forskning
2. Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling
3. God tilgang til utdanning
4. Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem

I tillegg til målene har departementet fastsatt styringsparametere for høyere utdanning og forskning. Departementet forventer at institusjonen vurderer egne resultater og ambisjoner på de nasjonale styringsparameterne.

Statlige universiteter og høyskoler skal selv fastsette egne virksomhetsmål og relevante styringsparametere som gjenspeiler institusjonens profil og utviklingsstrategi.

Virksomhetsmålene skal bidra til å nå de overordnede målene, jf. Prop. 1 S (2019-2020).

Tabell 1: Overordnede mål og nasjonale styringsparametere

Mål 1: Høy kvalitet i utdanning og forskning	Mål 2: Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling	Mål 3: God tilgang til utdanning
<ul style="list-style-type: none"> • andelen studenter på bachelorutdanning som gjennomfører på normert tid • andelen studenter på masterutdanning som gjennomfører på normert tid • andelen ph.d.-kandidater som gjennomfører innen seks år • skår på hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten • faglig tidsbruk (timer) per uke blant heltidsstudenter • antall publikasjonspoeng per faglig årsverk • verdien av Horisont 2020-kontrakter per FoU-årsverk • andel utreisende utvekslingsstudenter på Erasmus+ av totalt antall studenter 	<ul style="list-style-type: none"> • andel mastergradskandidater sysselsatt i relevant arbeid et halvt år etter fullført utdanning • bidragsinntekter fra Forskningsrådet per faglig årsverk • andre bidrags- og oppdragsinntekter per faglig årsverk • andel forskningsinnsats i MNT-fag 	<ul style="list-style-type: none"> • kandidattall på helse- og lærerutdanningene¹
Mål 4: Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem		
<ul style="list-style-type: none"> • antall studiepoeng per faglig årsverk² • andel kvinner i dosent- og professorstillinger • andel midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstillinger • andel av samlingene og objektene ved universitetsmuseene som er tilstrekkelig sikret og bevart 		

Dataspesifikasjon er tilgjengelig på nettsiden til Database for statistikk om høgre utdanning (DBH).

Kunnskapsdepartementet har i samarbeid med institusjonene definert samfunns- og effektmål for større bygge- og rehabiliteringsprosjekter i sektoren. Aktuelle institusjoner må ta hensyn til disse målene i planer og i styringen av virksomheten.

Kunnskapsdepartementet har fastsatt måltall per institusjon for enkelte utdanninger, jf. [Orientering om statsbudsjettet 2020 for universitet og høgskular](#), kap 2.3. Det er viktig å nå kandidatmåltallene for å sikre arbeidslivet tilstrekkelig kompetanse.

¹ Kandidatmåltall fremgår av *Orientering om statsbudsjettet 2020 for universitet og høgskular*.

² Sammen med de andre styringsparametrene under mål 1 og 2 gir denne styringsparameteren indikasjoner på utviklingen i effektiviteten ved den enkelte institusjonen.

2.2 Om utviklingsavtaler

Utviklingsavtalene skal bidra til høy kvalitet og mangfoldig sektor gjennom tydelige institusjonsprofiler og bedre arbeidsdeling, jf. [Orientering om statsbudsjettet 2020 for universitet og høgskular](#). Utviklingsavtalene er inngått puljevis. Ni avtaler utløper våren 2020, mens de øvrige utløper våren 2022.

For å oppfylle målet om bedre arbeidsdeling ønsker Kunnskapsdepartementet på sikt at alle avtalene skal ha samme avtaleperiode. Departementet ønsker derfor at avtalene som utløper våren 2020, justeres/reforhandles innen 1. desember 2020, og at avtalene som utløper våren 2022, forlenges ut året, slik at alle utviklingsavtalene har avtaleperiode til utgangen av 2022. Endelig rapport om måloppnåelse av avtalene skal dermed inngå i Årsrapport 2022. Rammene for neste avtaleperiode vil bli omhandlet i Styringsmeldingen.

Departementet ber derfor Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet om å sende forslag til justeringer/endringer innen **15. mars 2020**. Nærmere prosess for dialog om justeringene/endringene, inkludert behovet for eventuelle fellesmøter, blir avklart etter dette. Institusjonen må vurdere behovet for større endringer gitt at dette er en forlenging av avtalen med kun to år.

2.3 Utviklingsavtale med Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet

Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet inngikk utviklingsavtale med Kunnskapsdepartementet fra og med 2018 gjennom en prosess med innspill fra institusjonen og dialog med departementet.

Målene i avtalene skal kunne realiseres innenfor eksisterende økonomiske rammer.

Institusjonen skal omtale status for oppfølging av utviklingsavtalen i årsrapporten hvert år. Her skal det fremgå kva som er status på måleparametere/milepæler sammenlignet med utgangspunktet for avtalen.

Utviklingsmål for Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet (UiT)

UiT – Norges arktiske universitet er et breddeuniversitet som bidrar til en kunnskapsbasert utvikling regionalt, nasjonalt og internasjonalt. UiT utnytter sin sentrale beliggenhet i nordområdene, sin faglige kompetanse og sine tverrfaglige fortrinn til å møte fremtidens utfordringer. Kunnskap om utviklingen i Arktis er avgjørende for å forstå globale samfunns- og klimaendringer. Med sin geografiske plassering og sin kompetanseprofil, er det naturlig at UiT er i front på flere områder innenfor arktisk forskning og utdanning og søker å styrke sin arktiske profil.

UiT har et særlig ansvar for å drive forskning og utdanning som kan skape attraktive og levedyktige samfunn i nord. Dette ansvaret er utvidet og styrket gjennom strukturreformen og fusjonene med de tidligere høgskolene i Tromsø, Finnmark, Narvik og Harstad.

Samfunnsansvaret innebærer bl.a. å forsyne landsdelen med kvalifiserte kandidater fra sentrale profesjonsutdanninger. Den kanskje største utfordringen i den sammenheng, er i dag mangelen på kvalifiserte lærere i grunn- og videregående skole. UiT må både ta et større ansvar for å rekruttere flere studenter til sine lærerutdanninger og intensivere det utviklingsarbeidet som ble startet opp gjennom pilotprosjektet med femårige grunnskolelærerutdanninger og etableringen av et Senter for fremragende lærerutdanning (ProTed) i samarbeid med Universitetet i Oslo.

UiT har fem tematiske satsingsområder som er definert i strategiplanen *Drivkraft i nord*: «Energi, klima, samfunn og miljø», «Teknologi», «Helse, velferd og livskvalitet», «Samfunnsutvikling og demokratisering» og «Bærekraftig bruk av ressurser». Disse satsingene preger universitetets prioriteringer i kommende år, og det forventes at UiT oppnår målbare resultat. Universitetet må også ta tak i sine dokumenterte utfordringer i konkurransen med andre institusjoner nasjonalt og internasjonalt. Sammenlignet med de andre norske breddeuniversitetene har UiT for få fremragende fagmiljø, en for liten andel ekstern finansiering og for lavt innslag av internasjonal studentutveksling.

Kunnskapsdepartementet har gjennom reformer og virkemiddelordninger stimulert til økt samarbeid og arbeidsdeling i UH-sektoren. I Nord-Norge har flere SAKS-prosesser vært gjennomført for å bidra til bedre kvalitet og ressursutnyttelse. Departementet ønsker at UiT, Nord universitet og Samisk høgskole videreutvikler sitt samarbeid i de kommende år.

UiT har de senere år tatt initiativ til å utvikle nye virkemidler for fremragende utdannings- og undervisningskvalitet. Institusjonen har også satt i gang et systematisk arbeid med utvikling og endring av egen studieportefølje. Det er forventet at dette arbeidet videreføres og gir resultat i form av økt kompetanse og bedre studiekvalitet.

UiT er blitt en stor, variert og spredt organisasjon, ikke minst som følge av fire fusjoner i perioden 2009-2016. Dette gir mange nye muligheter samtidig som det skaper behov for en mer samordnet og planmessig virksomhetsstyring. I planarbeidet må UiT også ta høyde for at universitetet er omfattet av flere store statlige reformer og omstillingsprosesser, herunder krav om økt digitalisering og mer effektiv ressursutnyttelse med vridning av midler fra administrasjon til kjernevirksomhet.

UiT skal innen avtaleperioden realisere følgende fem hovedmål:

- 1) *UiT skal være ledende innen utdanning og forskning om Arktis, og styrke sin posisjon som Norges arktiske universitet.*
 - UiT skal styrke sin ledende posisjon i Norge på polarforskning og være en viktig premissleverandør for politiske beslutninger om polare spørsmål.
 - UiT skal utvikle ny kunnskap om årsaker og effekter av klima- og miljøendringer, fossil og fornybar energiproduksjon og samfunnsmessige omstillinger som følge av klima- og miljøendringer i Arktis.

- 2) *UiT skal bidra til mer samarbeid og bedre arbeidsdeling i sektoren*
 - UiT skal utvikle et godt regionalt samarbeid og ha en avklart arbeidsdeling med Nord universitet og Samisk høgskole.
 - UiT skal sammen med de tre andre breddeuniversitetene bidra til arbeidsdeling i sektoren. Dette gjelder spesielt innenfor humaniora, der UiT skal ta et særlig ansvar for arktiske språk og spørsmål knyttet til urfolk og minoriteter i Arktis.

- 3) *UiT skal utvikle flere fagmiljø på høyt nasjonalt og internasjonalt nivå, spesielt innenfor de fem tematiske satsingsområdene, ved å:*
 - Prioritere tildelinger til sterke fagmiljøer som kan hevde seg i konkurransen om eksterne forskningsmidler.
 - Øke andelen ekstern finansiering til 25 % av UiTs budsjett.
 - Utarbeide en systematisk karrieropolitikk med tydelige forventninger til vitenskapelig ansatte.
 - Øke samarbeidet med anvendte forskningsinstitutt, innovasjonsmiljø og næringsliv, og prioritere samarbeidspartnere som bidrar til å heve UiTs forskningskvalitet.

- 4) *UiT skal heve undervisningskompetansen til sine ansatte og arbeide mer systematisk for å bedre studiekvaliteten.*
 - UiT skal klargjøre kravene til undervisningskompetanse og sikre at disse vies større oppmerksomhet ved tilsettinger.
 - UiT vil følge opp gjennomgangen av studieprogramporteføljen og slutføre den påbegynte revisjonen av sitt kvalitetssikringssystem
 - UiT skal styrke utviklingsarbeidet og øke rekrutteringen til sine lærerutdanninger
 - UiT skal ha kvalitetssikrede utvekslingsavtaler knyttet til alle ordinære studieprogram og skal øke studentutvekslingen slik at 17% av studentene som fullfører en grad innen 2019 skal ha hatt et studieopphold over tre måneder i utlandet.
 - UiT skal systematisere og forbedre sine ordninger for ledelse av studieprogram.
 - UiT skal prøve ut nye modeller for å skape en helhet i studieprogrammene innenfor fagområdene sosialfag og teknologi.

- 5) *UiT skal oppnå bedre strategisk styringsevne og utnytte sine ressurser mer effektivt.*
 - UiTs skal slutføre den påbegynte reorganiseringsprosessen
 - UiT skal bedre virksomhetsstyringen gjennom å samordne det strategiske planverket og innføre en årlig virksomhetsplan.
 - UiT skal gjennomføre prosjektet ADM 2020³ med sikte på mer rasjonell administrativ drift og frigjøring av midler til kjernevirksomheten.
 - UiT skal etablere et lederutviklingsprogram for ledere på alle nivå i organisasjonen.
 - UiT skal implementere vedtatt digitaliseringsstrategi og ta i bruk kvalitetssikrede digitale løsninger innenfor både kjernevirksomhet og administrasjon.

³ ADM 2020 er navnet på UiTs arbeid med å forenkle, forbedre og effektivisere administrasjonen ved UiT

- UiT skal gjennom samarbeidet med universitetene i Bergen, Oslo og Trondheim (BOTT) bidra til etablering av flere administrative fellesløsninger mellom de store institusjonene i UH-sektoren.

2.4 Oppfølging av strukturreformen – overordnet gevinstrealiseringsplan

Regjeringen har besluttet at strukturreformen skal følges opp med en overordnet gevinstrealiseringsplan for de UH-institusjonene som har fusjonert som følge av reformen. I gevinstrealiseringsplanen har regjeringen satt måltall for 2025 for et sett av indikatorer.

I tillegg skal det gjennomføres en forskningsbasert kvalitativ evaluering av reformen. Til sammen vil dette gi et godt grunnlag for å vurdere resultatene av reformen og for å utvikle universitets- og høyskolesektoren videre.

Måltall i tabellen nedenfor legges til grunn for 2025.

Tabell 2: Utvalgte mål i strukturreformen som har indikatorer med måltall for Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet for 2025

Mål og indikatorer	Resultat 2018	Måltall 2025
1. Utdanning og forskning av høy kvalitet		
Vitenskapelig publisering: publikasjonspoeng per faglige årsverk	1,0	1,2
Tildeling fra NFR per faglige årsverk (1 000 kr)	128	150
Tildeling fra EU per faglige årsverk (1 000 kr)	13	25
Andel årsverk i førstestillinger av faglige ansatte (%)	72	76
Skår på hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten (skala 1-5)	4,00	4,10
Antall avlagte doktorgrader	118	130
3. God tilgang til utdanning og kompetanse over hele landet		
Antall studenter på nettbaserte og desentraliserte utdanninger	1 755	1 900
4. Regional utvikling		
Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet per faglige årsverk (1 000 kr)	154	190
5. Verdensledende fagmiljøer		
Andel internasjonalt samforfatterskap (%)	58	60
6. Effektiv ressursbruk		
Andel administrative stillinger av totalt antall årsverk (%)	22	22

3 Budsjett for 2020

Stortinget har vedtatt statsbudsjettet for 2020, jf. Innst. 12 S (2019–2020) og Prop. 1 S (2019–2020). Vi ber institusjonen merke seg føringene og forventningene som Stortinget har vedtatt.

3.1 Budsjettedtak

3.1.1 Budsjettedtak kap. 260, post 50

Stortinget har bevilget 36,9 mrd. kroner over kap. 260, post 50 i 2020 til universiteter og statlige høyskoler. Det ligger til grunn en pris- og lønnsøkning på 3,2 pst. og et avbyråkratisering- og effektiviseringskutt på 0,5 pst. fra 2019 til 2020.

Kunnskapsdepartementet tildeler med dette **3 405 234 000 kroner** til Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet. Tabellen nedenfor viser saldert budsjett for 2019, endringene i budsjetttrammen fra 2019 til 2020 og saldert budsjett for 2020.

Tabell 3	Beløp (1 000 kroner)
Saldert budsjett for 2019	3 293 352
Nye studieplasser	451
Andre budsjettendringer	105 586
Resultatbasert uttelling åpen ramme	12 619
Resultatbasert uttelling lukket ramme	-6 774
Tildeling 2020	3 405 234

For en forklaring av de enkelte endringene vises det til [Orientering om statsbudsjettet 2020 for universitet og høyskular](#) etter vedtak i Stortinget 6. desember 2019.

Kunnskapsdepartementet forventer en økning i opptaket som følge av midler til nye studieplasser. Departementet legger til grunn at institusjonene skal bruke midlene til å opprette nye studieplasser, ikke finansiere studieplasser som allerede er opprettet. En studieplass er definert som 60 studiepoeng. Kunnskapsdepartementet har for 2020 fordelt midler til 75 nye studieplasser innenfor helse- og sosialfag med vekt på sykepleierutdanning og 70 studieplasser innenfor teknologi og grønt skifte. Midlene vil bli trappet opp over fire år med satsen for finansieringskategori D, men institusjonene har fleksibilitet til å tilby utdanninger innen de nevnte fagområdene i tråd med egne behovsvurderinger og strategier. Departementets forventning til økning i avlagte 60-studiepoengsenheter tilsvarer derfor ikke nøyaktig det oppgitte tallet på studieplasser, men avhenger av hvilke utdanninger institusjonene velger å bruke midlene til. Vi ber om at institusjonene i årsrapporten for 2020 melder tilbake hvilke studieprogram de oppretter studieplassene innenfor. Se del 5.1 om frister m.m. for rapportering.

Kunnskapsdepartementet vil tildele 161 mill. kroner av bevilgningen under kap. 260 innenfor ordningen for oppgradering av bygg ved de statlige lærestedene. Midlene vil bli fordelt etter søknad, med søknadsfrist 31. mars 2020, jf. eget brev fra Kunnskapsdepartementet datert 4. desember 2019.

3.2 Utbetaling

Kunnskapsdepartementet utbetaler midlene over kap. 260, post 50 i tre rater, hhv. i januar, mai og september.

3.3 Fullmakter

Stortinget har gitt de statlige universitetene og høyskolene fullmakter som fornyes for ett år av gangen i forbindelse med Stortingets behandling av statsbudsjettet. I tillegg har departementet delegert en rekke administrative fullmakter til institusjonene. En fullstendig oversikt over delegerte fullmakter finnes vedlagt.

4 Andre forutsetninger og krav

4.1 Fellesføring fra regjeringen - inkluderingsdugnad

Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet skal arbeide for å utvikle rutiner og arbeidsformer for å nå målene for regjeringens inkluderingsdugnad. Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet skal i årsrapporten redegjøre for hvordan rekrutteringsarbeidet har vært innrettet for å nå målet om 5 pst. av nyansettelsene, vurdere eget arbeid opp mot målene og omtale utfordringer og vellykkede tiltak. Har Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet hatt nyansettelser i faste eller midlertidige stillinger i 2020, skal antallet med nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en, samt nyansettelser i faste og midlertidige stillinger totalt, rapporteres i årsrapporten. Virksomheten skal rapportere i tråd med [veiledning](#) publisert høsten 2019.

4.2 Andre krav

4.2.1 Informasjonssikkerhet

Departementet forutsetter at Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet oppfyller de nasjonale minstekravene til informasjonssikkerhet og personvern som følger av gjeldende regler og føringer. Disse gjeldende kravene vil også bli oppsummert i en policy for informasjonssikkerhet og personvern i høyere utdanning og forskning. Unit har fått ansvar for å formidle og følge opp policyen.

Tiltak for å styrke sikkerheten som går ut over de nasjonale minstekravene besluttet av Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet med utgangspunkt i egen strategi og risikovurdering. Departementet viser til brev fra forsknings- og høyere utdanningsministeren datert 7. januar 2019 for mer informasjon om informasjonssikkerhet som kritisk suksessfaktor for kunnskapsvirksomheter. Departementet forventer at Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet med utgangspunkt i egen risikovurdering dimensjonerer forebyggende og konsekvensreducerende sikkerhetsarbeid i tråd med styrets risikoaksept.

4.2.2 Oppfølging av digitaliseringsstrategien for Universitets- og høyskolesektoren

Digitalisering er et sentralt virkemiddel for å heve kvalitet, effektivitet og relevans i forskning og høyere utdanning. Unit har ansvaret for forvaltningen av IKT og digitalisering på

sektornivå og skal følge opp og koordinere digitaliseringsarbeidet. I tillegg har Diku, NOKUT og Forskningsrådet viktige roller i digitaliseringsarbeidet gjennom sine oppgaver knyttet til kvalitetsutvikling og kvalitetssikring av utdanning og forskning. Departementet forventer at universiteter og høyskoler følger opp digitaliseringsarbeidet i samarbeid med de fire virksomhetene.

Digitaliseringsstrategien for 2017–2021 gir en tydelig retning, og handlingsplan for digitalisering i høyere utdanning og forskning skal legges til grunn for realisering av strategien. Departementet forventer at universiteter og høyskoler følger opp mål, tiltak for samarbeid om digitalisering og finansieringsmodellen som er vedtatt for felles investeringer, hvor Digitaliseringsstyret har en styrende rolle. Tiltak som egner seg som fellesløsninger, skal realiseres som fellesløsninger. Økt tilgang til offentlige data, inkludert forskningsdata, er viktig for effektivisering, innovasjon, næringsutvikling og et åpent og demokratisk samfunn. Det er et mål at forskningsdata skal følge FAIR-prinsippene (gjenfinnbare, tilgjengelige, samhandlende og gjenbrukbare). Digitaliseringsstrategien vil bli revidert i 2020. Unit har fått i oppdrag å lage et utkast til ny digitaliseringsstrategi i samarbeid med universitetene og høyskolene.

4.2.3 Midlertidighet

Midlertidigheten i universitets- og høyskolesektoren er fortsatt for høy. Temaet har blitt tatt opp ved flere anledninger og sist i etatsstyringsmøter våren 2019. Det ble satt ned en arbeidsgruppe med HR-direktører fra utvalgte universiteter og høyskoler høsten 2019. Arbeidsgruppen skal foreslå tiltak for å redusere midlertidigheten og skal levere sin rapport ved årsskiftet. Departementet forventer at universitets- og høyskolesektoren intensiverer arbeidet med å redusere midlertidigheten.

4.2.4 Likestilling, mangfold og bekjempelse av seksuell trakassering

Kunnskapsdepartementet forventer at virksomhetene arbeider aktivt for å fremme like karrieremuligheter for kvinner og menn i norsk academia og tilrettelegge for et større mangfold. Vi viser videre til det som står om bekjempelse av seksuell trakassering i tildelingsbrevet for 2018 og forventer at dette arbeidet videreføres.

Stortinget vedtok 17. juni 2019 endringer i likestillings- og diskrimineringsloven som innebærer at aktivitets- og redegjøringsplikten for arbeidsgivere og offentlige myndigheter styrkes. De nye reglene trer i kraft 1. januar 2020. Den styrkede plikten innebærer blant annet at arbeidsgivere i offentlig virksomheter skal gjennomføre lønnskartlegging fordelt etter kjønn annethvert år. Den første kartleggingen skal gjennomføres innen utgangen av 2021. Institusjonene må å gjøre seg kjent med de nye reglene og sette i verk nødvendig tiltak.

4.2.5 Norsk språk

Universitetene og høyskolene har et lovpålagt ansvar for norsk som fagspråk, og institusjonene skal ha egne språkstrategier. Internasjonaliseringen av forskningen og økt bruk av engelsk gjør det nødvendig at institusjonene har en strategisk tilnærming til denne

problemstillingen. Departementet vil i løpet av 2020 ta initiativ til en gjennomgang av institusjonenes språkstrategier.

Institusjonene og virksomhetene er pålagt å følge målloven. Også i 2019 påpekte Språkrådet at et flertall av UH-institusjonene ikke innfrir kravene om at begge målformene skal være representert med minst 25 pst. Departementet ber om at UH-institusjonene følger opp og setter inn nødvendige tiltak. Vi minner om at forslag til ny språklov har vært på høring høsten 2019, og at regjeringen legger frem en Språkmeldingen våren 2020.

4.2.6 Campusutviklingsplaner

En campusutviklingsplan er en helhetlig og langsiktig plan for god bruk og utvikling av bygg, uteområder og annen infrastruktur, som støtter opp om institusjonens faglige og strategiske mål. Universiteter og høyskoler skal ha campusutviklingsplaner som legger grunnlag for prioritering av oppgraderings- og byggeprosjekter på den enkelte institusjon.

Flercampusinstitusjoner bør ha en overordnet campusstrategi i tillegg til campusutviklingsplaner for de ulike studiestedene. Departementet forutsetter at planene styrebehandles.

Departementet gjør oppmerksom på at [Retningslinjer for lokalisering av statlege arbeidsplassar og statleg tenesteproduksjon](#) er revidert. Institusjonene må ta hensyn til retningslinjene når lokalisering utredes og før styret fatter sine beslutninger.

4.2.7 Tilrettelegging for studenters deltakelse i folkevalgte organer

Det er viktig at studenter kan engasjere seg i politisk arbeid. Ettersom det nylig er holdt lokalvalg, ønsker departementet å minne om at folkevalgte har rett og plikt til å utøve sine verv. Det forventes at institusjonene tilrettelegger for dette samtidig som institusjonene har ansvar for å påse at tilrettelegging ikke er til hinder for at studentene oppnår kunnskap og ferdigheter som utdanningen skal gi. Det er derfor institusjonene selv som må fastsette regler for fravær.

4.2.8 Samarbeid og spesielle oppgaver knyttet til samiske utdanninger

Kunnskapsdepartementet har gjennom reformer, virkemiddelordninger og prosesser stimulert til økt samarbeid, arbeidsdeling i UH-sektoren - for å bidra til bedre kvalitet og ressursutnyttelse. Departementet ønsker fortsatt at Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet, Nord universitet og Samisk høyskole videreutvikler sitt samarbeid i de kommende år.

Det er særlig viktig at Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet og Samisk høyskole sikrer fremdrift i etableringen av den samiske sykepleierutdanningen.

4.2.9 Spesielle oppgaver for Rettsgenetisk senter

Departementet ber om at universitetet i 2020, i samarbeid med Politidirektoratet og Oslo universitetssykehus, på sitt ansvarsområde legger til rette for at Rettsgenetisk senter (RGS)

skal kunne utføre DNA-analyser til bruk i strafferettspleien slik Stortinget har vedtatt, jf. Innst. 390 S (2017-2018). Departementet ber universitetet gjøre dette innenfor eksisterende budsjetttrammer, og omtale dette i årsrapporten for 2020. Målet er at RGS kan begynne å levere analyser våren 2021. For øvrig viser vi til brev 26. juni 2018 og Prop. 1 S (2019-2020) for Justis- og beredskapsdepartementet, s. 20 og 47.

5 Rapportering og resultatoppfølging

5.1 Rapportering om resultater

Departementet minner om at universiteter og høyskoler innen 15. mars 2020 skal sende årsrapport for 2019 til postmottak@kd.dep.no, med kopi til Riksrevisjonen og Database for statistikk om høgre utdanning (DBH). Nærmere krav til denne årsrapportene fremgår av dokumentet *Rapporteringskrav for årsrapport (2019-2020)* som var vedlagt fjorårets tildelingsbrev.

Årsrapport for 2020 skal sendes inn innen 15. mars 2021. Departementet gjør oppmerksom på at årsrapporten skal publiseres på virksomhetens nettside innen 1. mai. Rapporteringskravene følger av vedlagte dokument *Rapporteringskrav for årsrapport 2020*. Dokumentet er også tilgjengelig i DBH. Årsrapporten skal gi et dekkende bilde av virksomhetens resultater og gi departementet grunnlag for å vurdere måloppnåelse og ressursbruk, jf. *Bestemmelser om økonomistyring i staten*.

Universiteter og høyskoler skal rapportere data til DBH. Krav til datarapporteringen og fristene gjennom året finnes på DBHs nettsider:

<https://dbh.nsd.uib.no/dokumentasjon/rapporteringskrav/>

Institusjonen skal avlegge delårsregnskap og årsregnskap for 2020. Departementet vil i egne brev angi hvilke frister og krav som gjelder for delårsregnskapene og årsregnskapet. Departementet viser til Finansdepartementets rundskriv [R-10/2019](#) når det gjelder rapportering av regnskapsopplysninger til statsregnskapet for 2020.

En oversikt over hovedtrekkene i styringsdialogen mellom departementet og institusjonene er vedlagt.

5.2 Budsjettforslag for 2022

Departementet bruker satsingsforslagene til å identifisere de viktigste behovene i universitets- og høyskolesektoren. Institusjonene må utarbeide eventuelle satsingsforslag om økt bevilgning i tråd med vedlagte veiledning.

Frist for innsendelse av budsjettforslag for 2022 er 1. november 2020. Forslagene sendes til postmottak@kd.dep.no. Se vedlegget *Veiledning for fremstilling av budsjettforslag for 2022*.

5.3 Styringsdialogen i 2020

Etatsstyringsmøtene skal være en strategisk dialog mellom departementet og institusjonens styre om institusjonens utvikling. Sentralt i møtet er utviklingsavtalen mellom departementet og institusjonen, regjeringens prioriteringer, særskilte føringer og institusjonens utfordringer.

Departementet inviterer med dette styret og institusjonens ledelse til etatsstyringsmøte i 2020. Etatsstyringsmøtet med dialog om utviklingsavtalen er berammet til **15. juni 2020 kl. 12.00-14.00**. Møtet vil finne sted på campus Alta. Samme dag vil departementet også besøke institusjonen. Vi ønsker at institusjonen utarbeider et program for besøket med en tidsramme på to-tre timer i tillegg til etatsstyringsmøtet. Vi ber om at strategisk viktige saker og deltakerliste sendes departementet senest to uker før møtedato. Til hver innmeldte sak skal det gis bakgrunnsinformasjon på inntil en halv side. Departementet forventer at delegasjonen er bredt sammensatt.

Departementet sender institusjonen dagsorden i god tid før møtet. Institusjonen får en skriftlig tilbakemelding fra departementet på bakgrunn av årsrapporten for 2019, tilstandsrapporten for høyere utdanning, resultatrapporteringen til DBH og dialogen i etatsstyringsmøtet.

Med hilsen

Knut Børve (e.f.)
ekspedisjonssjef

Rolf L. Larsen
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg oppgitt nedenfor finnes på Kunnskapsdepartementets nettside:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/tildelingsbrev-til-universiteter-og-hoyskoler-2020/id2671062/>

- *Orientering om statsbudsjettet 2020 for universitet og høyskular*
- *Fullmakter*
- *Hovedtrekk styringsdialogen*
- *Rapporteringskrav for årsrapport 2020*
- *Veiledning for fremstilling av budsjettforslag for 2022*

Kopi

Fylkesmannen i Nordland
Fylkesmannen i Troms og Finnmark

Norges arktiske studentsamskipnad
NSD - Norsk senter for forskningsdata AS
Riksrevisjonen
Sametinget